

Disadvantages of the TTT approach:

1. It is time-consuming if the learners are not able to communicate in English when discussing the new problematic points.
2. Starting with a task may create for some students the impression that the lesson is dry and has no motivation.

Conclusion. The TTT approach to teaching ESP to future economists enables teachers to identify students' needs and provide the ability to use language as means of communication in a foreign language professional environment. Accordingly, it is important to develop and improve TTT tasks that are appropriate and effective in teaching ESP to future economists.

References

1. Lindsay C. Learning and Teaching English. / C. Lindsay, P. Knight. – Oxford: Oxford UP, 2006. – 188pp.
2. Riddell D. Teach English as a Foreign Language: Teach Yourself. / D. Riddell. – London: Hodder & Stoughton General Division, 2014. – 88pp.

УДК 801.55:87+801.561.1:807

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ВТОРИННИХ АДВЕРБІАЛІЗОВАНИХ ПРИЙМЕННИКІВ У КЛАСИЧНИХ МОВАХ

М. Г. Сенів

Розвиток прийменникових конструкцій і тенденцій до більш конкретного й точного вираження просторових і темпоральних відношень призвів до утворення значної кількості вторинних (похідних) та адвербіалізованих прийменників. Дослідники класичних мов відзначали у своїх працях наявність у них вторинних і складних прийменників, робили спроби установити їх походження, першу фіксацію у текстах різних жанрів тощо. Проте й досі залишаються нез'ясованими способи творення, інвентарний склад, функціонально-семантична значущість цих утворень та їх подальша доля в історії романських мов. У цьому полягає актуальність пропонованого дослідження.

Система похідних (вторинних) прийменників в класичних мовах включає такі типи:

- 1) невласне прийменники;
- 2) адвербіалізовані прийменники;
- 3) складні прийменники, що являють собою поєднання двох (рідше трьох) семантично споріднених вторинних прийменників.

Невласне прийменники схожі з первинними тим, що не вживаються самостійно, як прислівники, але завжди мають поряд із собою іменник у родовому, давальному або знахідному відмінку у грецькій мові. Відрізняються вони тим, що не можуть виступати в ролі префіксів у складних словах. Такими прийменниками є, наприклад: *ἄμα* – разом з ким-чим-небудь; *ἀνευ* – без; *ἀχρι, μεχρι* – до кого-чого-небудь; *внаслідок чого-небудь*; *μεταξυ* – між ким-чим-небудь; *πλην* – крім кого-чого-небудь та інші.

До похідних, або адвербіалізованих у класичних мовах відносяться такі прийменники, а також форми слів і сполучень, які набувають властивостей прийменників і які мають мотиваційні відношення з прислівниками, іменниками, прикметниками і дієприкметниками теперішнього або минулого часу, наприклад, у латинській мові *obviam* – назустріч кому-, чому-небудь; *pridie* – напередодні чого-небудь; *postridie* – наступного дня після чого-небудь; *latus* – збоку від кого-, чого-небудь; *longe* – далеко від кого-, чого-небудь; *prope* a(b) – близько до кого-, чого-небудь; *propius* – ближче до кого-, чого-небудь;

proxime – вельми близько (найближче) до кого-, чого-небудь; *loco*- замість кого-, чого-небудь; *gratia* – внаслідок, заради, задля кого-, чого-небудь; *causa* – з причини кого-, чого-небудь; для, задля кого-, чого-небудь; заради кого-, чого-небудь, через що-небудь та інші. Слід відзначити, що похідні прийменники від морфологізованих прислівників поєднуються у грецькій мові з генетивом, а у латинській – з генетивом і дативом. Наявність інших відмінкових форм при прийменниках пояснюється перенесенням у прийменникову систему попередніх синтаксичних зв'язків або потребою передавати динамічні просторові значення прийменниково-відмінкової форми.

Подібні утворення є однією із специфічних рис сучасних германських, романських і слов'янських мов. Точно встановити кількість таких сполучень – новотворів важко, оскільки більшість із них належить до числа вільних синтаксичних конструкцій.

Що стосується класичних мов, то тут необхідно передусім з'ясувати причини, які призвели до утворення простих і складних прислівникових прийменників. По-перше, як підкреслює Й. М. Тронський, спираючись на дані різних періодів давньогрецької і латинської мов, розширення сфери граматичного функціонування прийменників і далі прийменникових сполучень слід вважати важливим фактором (поряд із розвитком формально-відмінкової омонімії і специфічної інтонації окремих відмінків), що спричинився до глибоких змін відмінкової системи індоєвропейських мов.

По-друге, в ряді випадків причиною редукації елементів відмінкової системи латинської мови (наприклад, аблатива у народно-розмовній мові пізньолатинського періоду і ранньосередньовічній латині) вважають також ослаблення кінця слова, що призводило до втрати диференційних ознак відмінкової системи.

По-третє, складні прислівникові прийменники з'явилися у класичних мовах тоді, коли первинний прийменник виявлявся недостатнім у лексико-семантичному або функціонально-семантичному відношенні. Появі прийменникових утворень сприяли синтетичні та аналітичні морфологізовані прислівники, що мали тенденцію переходити у прийменники. Якщо у післякласичній або у т.зв. «срібній» латині зафіксовано порівняно небагато подібних утворень, то пізня і ранньосередньовічна латина дає нам досить багатий у цьому відношенні матеріал. Пояснюється це тим, що у написаних в цей період численних трактатах з різних галузей знань, творах на історичну тематику, а також у перекладах на латинську мову священних книг дуже широко використовувались народно-розмовні елементи. Тому, у пізні часи, а особливо після занепаду Західної Римської імперії у латинській літературній мові з'являється значна кількість вторинних адвербіалізованих прийменників. Проте, далеко не всі прийменникові утворення, що вживались у розмовній мові, зафіксовані у літературних пам'ятках пізнього періоду. Про це свідчать, зокрема, деякі прийменники у романських мовах, відповідники яких відсутні у латинській мові (пор., наприклад, іт., ісп. *durante* – протягом; іт. *lungo* – уздовж; іт. *ecceto*, фр. *excepte*, ісп. *excepto* – окрім та інші). Пояснюється це очевидно тим, що ряд утворень, у тому числі адвербіалізованих прийменників, здавалися тодішнім видавцям вульгаризмами і вони були «виправлені» за цicerонівськими зразками.

Таким чином, засобами поповнення елементів прийменникової системи класичних мов були морфологізовані синтетичні й аналітичні прислівники, а також злиття двох семантичних одиниць – первинних прийменників і семантично-споріднених з ними прислівників. Прийменникові конструкції, як правило, мали просторове значення і передавали різноманітні способи розташування одних предметів і явищ щодо інших. Слід зауважити, що аналогічні значення мають подібні прийменники у сучасних романських мовах. Проте, у результаті зникнення формальної відмінності між акузативом і аблативом у пізній і ранньосередньовічній латинській мові відбулася нейтралізація протиставлення між «місцем перебування» і «місцем призначення» у більшості романських мов окрім іспанської і португальської.